



19.06.2018

§ 169

Sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan ja talouden ennuste 30.4.2018

HEL 2018-004016 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 30.4.2018 tilanteessa.

Lisäksi lautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen kehottaa toimialaa jatkossa raportoimaan toiminnasta ja taloudesta lautakunnalle soveltuvin osin samalla rakenteella kuin lautakunnan hyväksymässä käyttösuunnitelmassa on suoritteet, menot ja tulot ryhmitelty.

Käsittely

Suunnittelupäällikkö Maria Kahila ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Tapio Bergholm: Lautakunta merkitessään sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan ja talouden ennusteen 30.4.2018 tiedoksi kehottaa toimialaa jatkossa raportoimaan toiminnasta ja taloudesta lautakunnalle soveltuvin osin samalla rakenteella kuin lautakunnan hyväksymässä käyttösuunnitelmassa on suoritteet, menot ja tulot ryhmitelty.

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lautakunta merkitessään sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan ja talouden ennusteen 30.4.2018 tiedoksi kehottaa toimialaa ryhtymään toimiin palkkatason tarkastamiseksi rekrytointiongelmista kärsivien palvelualueiden osalta.

Kannattaja: Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien päätösten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Tapio Bergholm): Lautakunta merki-



tessään sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan ja talouden ennusteen 30.4.2018 tiedoksi kehottaa toimialaa jatkossa raportoimaan toiminnasta ja taloudesta lautakunnalle soveltuvin osin samalla rakenteella kuin lautakunnan hyväksymässä käyttösuunnitelmassa on suoritteet, menot ja tulot ryhmitelty.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Johan Lund, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 13 - 0.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman): Lautakunta merkitessään sosiaali- ja terveystoimialan toiminnan ja talouden ennusteen 30.4.2018 tiedoksi kehottaa toimialaa ryhtymään toimiin palkkatason tarkastamiseksi rekrytointiongelmista kärsivien palvelualueiden osalta.

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sami Heistaro, Kati Juva, Johan Lund, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Katju Aro, Sandra Hagman

Tyhjä: 1

Tuomas Tuure

Poissa: 1

Seija Muurinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 2 (tyhjää 1 ja poissa 1).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087



19.06.2018

maria.kahila(a)hel.fi

Liitteet

1 ennustesuoritteet 30.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 30.4.2018 tilanteessa.

Esittelijän perustelut

Suunnittelupäällikkö Maria Kahila ja vastaava suunnittelija Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsitelyssä.

Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2018 talouden ja toiminnan ennusteet kolme kertaa: 11.4., 1.8. ja 10.10.2018. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Talousarvioesitystä vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmaesitystä vuosille 2020–2021 käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa 14.8. ja 21.8.2018.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta huhtikuun lopun tiedot ja HUS:n osalta tammi-maaliskuun ennuste, jota on oikaistu uusimmilla tiedoilla.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viisi erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

Sosiaali- ja terveyspalvelut (51001)

5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut (1 000 e)	TP 2017	TA 2018	Ennuste 30.4..	Ero TA	Ero TA %
Tulot	168 603	164 571	- 163 828	-743	-0,5%
Menot	1 434 243	1 453 602	1 453 602	0	0,0 %
Toimintakate	-1 265 640	-1 289 031	-1 289 774	-743	-0,1%

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulojen arvioidaan alittavan budjetin 0,7 milj. eurolla.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Sosiaali- ja terveyspalvelujen ylityspaineena on n. 6,7 milj.



euroa, joka koostuu pääosin perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakaspalveluostoista. Kustannusten kehitystä seurataan osana johtamista tarkasti kuukausittain ja ryhdytään tarvittaessa tilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen budjetin ylityspaine on 8,1 milj. euroa, joka koostuu pääosin asiakaspalvelujen ostoista. Lastensuojelun sijaishuollon asiakaspalvelujen ostoissa on ylityspainetta yhteensä n. 8 milj. euroa. Ylitys koostuu valtaosiltaan vaativan laitoshoidon ja puitesopimusten ulkopuolisen laitoshoidon palveluostojen ylityksestä n. 7 milj. euroa. Lisäksi ylitysuhaa on perhehoidon ostopalveluissa ja läheisverkostositaitusten kulukorvauksissa. Vaativahoitoisten lasten osuus on kasvanut ja tämän vuoksi lastensuojelun laitoshoidon hoitovuorokausien määrä on kasvanut. Vaativan laitoshoidon hoitovuorokausien ennustetaan kasvavan n. 6 900 hoitovuorokautta verrattuna viime vuoteen. Vaativa laitoshoido ja puitesopimusten ulkopuolisten palveluostot on hinnaltaan kalleimpia sijaishuollon muotoja.

Vammaistyössä ylityspaineena on asiakaspalvelujen ostojen ja päivätoiminnan kasvu, henkilökohtaisen avun palveluseteliostojen kasvu sekä henkilökohtaisen avun avustajien palkankorotus, yhteensä 1,6 milj. euroa. Neuvola- ja perhetyössä ylityspainetta on 0,2 milj. johtuen lapsiperheiden kotipalvelujen asiakaspalvelujen ostoista. Perhe- ja sosiaalipalvelujen henkilöstömenojen arvioidaan alittavan budjetin 5,3 milj. eurolla rekrytointiviiveistä johtuen. Rekrytointiviiveiden johdosta avoimena olevien vakanssien palkkakustannukset on käyttämättä, lastensuojelusta 0,8 milj. euroa, lapsiperheiden palveluista 0,6 milj. euroa ja nuorten palvelut ja aikuissosiaalityöstä 0,4 milj. euroa. Metsälän säilöänoton valtiolle siirtymisessä oli varauduttu uudelleensijoittamisiin ja siitä säästyy 0,4 milj. euroa. Suurin säästö tulee vammaispalveluista, missä asuhankeeseen viivästyminen on viivästyttänyt henkilöstön palkkaamista, säästö 2,8 milj. euroa.

Lastensuojelussa tavoitteena on painopisteen siirtäminen varhaisempaan, lapsen ja nuoren kasvuympäristössä toteutuvaan tukeen. Lastensuojeluun on perustettu 20 uutta virkaa 1.4.2018 lukien (yksi johtava sosiaalityöntekijä ja 19 sosiaalityöntekijää) lapsiperheiden palvelutarpeen arviointiin ja tukeen paljon palveluja tarvitsevien lapsiperheiden ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityön saatavuuden parantamiseen. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa määritetään yhteiset palveluketjut ja vahvistetaan monialaista tukea ja hoitoa varhaismassa vaiheessa. Oman laitoshoidon käyttöastetta nostetaan, kilpailutetaan lastensuojelun ympärivuorokautinen hoito ja uudistetaan pienten lasten ja perheiden vastaanotto toiminta.



Vammaistyössä kehitetään jalkautuvia päivätoimintapalveluja laitoksista muuttaville asukkaille ja kevennetään palvelurakennetta edelleen asumisen ja päiväaikaisen toiminnan osalta.

Terveys- ja päihdepalvelujen budjetin arvioidaan alittavan talousarvion 0,9 milj. euroa. Päivystyksessä on ylityspainetta yhteensä 0,8 milj. euroa henkilöstömenoissa liittyen ilta- ja viikonloppukorvauksiin ja päivystyskorvauksiin 0,3 milj. euroa ja HYKS-Helsinki päivystysintegraation koulutuskustannuksiin 0,5 milj. euroa. Suun terveydenhuollon ja terveysasemat ja sisätautien poliklinikan menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti ja psykiatria- ja päihdepalvelujen menojen arvioidaan alittavan budjetin 1,7 milj. eurolla. Arvioitu alitus psykiatria- ja päihdepalveluissa koostuu henkilöstömenoista (0,9 milj. euroa), joka johtuu erikoislääkärien vajeesta ja rekrytoinnin hankaluudesta. Asiakaspalveluostoista ennustetaan säästöä (0,4 milj. euroa), joka johtuu siitä, että avo-, laitos- ja kotikuntoukseen lähettäminen on vähentynyt ja että psykoterapiaostot ovat vähentyneet.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen menojen arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Rekrytointia tehostetaan edelleen vuokratyövoiman kustannusten hallitsemiseksi.

Hallinnon menojen ennustetaan alittavan budjetin 0,5 milj. eurolla henkilöstömenoissa ja muissa palvelujen ostoissa. Henkilöstömenojen alitusta selittää avoimien vakanssien rekrytointiviiveet, pitkät palkattomat sairauslomat ja työvapaat. Rekrytointia tehostetaan ja avoimet vakanssit pyritään täyttämään tämän vuoden aikana.

Vastaanottokeskukset ja muut valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (51003)

5 10 03 Vastaanottokeskukset (1 000 e)	TP 2017	TA 2018	Ennuste 30.4..	Ero TA	Ero TA %
Tulot	20 626	15 167	20 350	5 183	34,2%
Menot	17 356	14 467	17 468	-3 001	-20,7%
Toimintakate	3 270	700	2 882	2 182	312%

Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen osalta sekä menot että tulot ylittyvät. Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen aiheutuneet kustannukset ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta läpilaskutettavia eriä.

Toimeentulotuki (51002)

5 10 02 Toimeentulotuki	TP 2017	TA 2018	Ennuste 30.4.	Ero TA	EroTA %
----------------------------	---------	---------	---------------	--------	---------



(1 000 e)					
Tulot	14 983	9 402	7 637	-1 765	-18,8%
Menot	30 934	20 500	16 980	3 520	17,2%
Toimintakate	-15 951	-11 098	-9 343	1 755	15,8%

Toimeentulotuessa arvioidaan täydentävän toimeentulotuen alittavan budjetin 2,6 milj. euroa, ehkäisevän toimeentulotuen ylittävän budjetin 0,6 milj. euroa, kotouttamistuen alittavan budjetin 1,6 milj. euroa ja kuntouttavan työtoiminnan matkakorvauksen työmarkkinatukea saaville ylittävän budjetin 0,1 milj. euroa. Toimeentulotuen menot eivät ole täysin vertailtavissa edelliseen vuoteen perustoimeentulotuen siirtymäajan (tammi-maaliskuu 2017) vuoksi, jolloin perustoimeentulotukea maksettiin kunnasta. Täydentävän toimeentulotuen määrää on ollut lakimuutoksen vuoksi vaikea arvioida, koska osa ennen täydentävänä toimeentulotukena myönnetystä tuesta myönnetään nyt perustoimeentulotukena. Täydentävän toimeentulotuen ja kotoutumistuen menoihin vaikuttaa myös yleinen taloudellinen kehitys ja sen muutos parempaan suuntaan. Ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen liittyy suunnitelmalliseen sosiaalityöhön.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (51005)

5 10 05 HUS (1 000 e)	TP 2017	TA 2018	Ennuste 30.4.	Ero TA	Ero TA %
Menot	561 973	565 704	583 244	-17 540	-3,1%

HUS:n tammi-maaliskuun ennuste toteutuneen käytön pohjalta on 598,9 milj. euroa, joka on 33,2 milj. euroa suurempi kuin kaupungin talousarvioluku. Toteutuneen käytön perusteella käytön volyyymi ja palvelujen laskutus ovat olleet budjetoitua korkeammalla tasolla. HUS:n arvioitu tilikauden ylijäämän palautus jäsenkunnille on 44,5 milj. euroa, josta Helsingin arvioitu osuus on 15,6 (15,645) milj. euroa. Ylijäämän palautuksen jälkeen HUS:n arvioitu ylitys Helsingin talousarvioon on 17,5 milj. euroa. Huhtikuun toteumatietojen ja alustavien toukokuun tietojen mukaan jäsenkuntapalautuksen summa voi toteutua edellä arvioitua suurempana alentaen talousarvion ylitystä.

Apotti ja Sote-maakuntauudistus (51004)

5 10 04 Apotti ja Sote-maakun- taudistus (1 000 e)	TP 2017	TA 2018	Ennuste 30.4.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	444	3 299	1 070	2 229	67,6%
Menot	1 812	6 307	5 568	739	11,7%



Toimintakate -1368 -3008 -4 498 1 490 49,5%

Apotti-hankkeen ja Sote-maakuntaudistuksen menojen sekä tulojen arvioidaan alittavan talousarvion. Sote-maakuntaudistuksen valmistelussa suurin osa henkilöstöstä toimii tällä hetkellä resurssisopimuksella Uudenmaan maakuntaan ja laskutus perustuu toteutuneisiin työtunteihin. Tässä vaiheessa ei voida arvioida soten- ja maakuntalakien voimaantumisen vaikutuksia sote-maakuntaudistuksen henkilöresursseihin ja kustannuksiin loppuvuoden aikana.

Palvelut

Talousarvion määrälliset tavoitteet, jotka on asetettu keväällä 2017, on esitetty liitteessä 1.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

Sosiaali- ja terveyspalvelut

1. Erityistä tukea tarvitsevien lasten palveluja lisätään ja lastensuojeluasiakkaiden määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu
2. Aikuissosiaalitoiminnan palvelutarpeen arviointien määrä kasvaa 20% suhteessa asiakasmäärään vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu
3. Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuodessa. Toteutuu
4. Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3< 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani). Toteutuu
5. Asiakas pääsee hammaslääkärin kiireettömälle vastaanotolle alle kolmessa kuukaudessa (T3< 90 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani). Toteutuu
6. Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muoto- ja vahvistamalla. Toteutuu
7. Kotona asumista tuetaan palveluita vahvistamalla niin, että kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu
8. Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja heidän palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu
9. Sähköinen asiointi kasvaa vähintään 20 % vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu
10. Asiakaskokemus paranee terveysasemilla ja kotihoidossa vuoteen 2017 verrattuna. Toteutuu

Toimeentulotuki

Ehkäisevän toimeentulotuen budjetista kohdennetaan ehkäisevänä tukena vähintään 45 % lapsiperheille. Toteutuu

Kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan. Sitovista toiminnallisista tavoitteista riskinä on kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuuden kasvun ja



pääsyn lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokaudessa toteutuminen suunnitellusti.

Investoinnit

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

(1000 e)	TA 2018	Ylitysoikeudet	TA 2018 yhteensä	Ennuste 30.4.	Ero TA
Tietotekniikkahankinnat	6 600	1 718	8 318	8 318	0
Muut hankinnat	4 050	2 647	6 697	6 697	0
Yhteensä	10 650	4 365	15 015	15 015	0

Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2017 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 28.2.2018 myöntänyt yhteensä 4,365 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2018.

Jatkotoimenpiteet

Sosiaali- ja terveystoimi esittää, että kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämästä 21 milj. euron lisämäärärahasta kohdentamatta jätetty määräraha, 4,375 milj. euroa ja vuoden 2017 tulospalkkion palautus 2,6 milj. euroa käytetään 1.5.2018 voimaan tulevien KVTES:in ja lääkärisopimusten mukaisiin palkankorotuksiin. Toimialan tulospalkkiota varten kohdennettua määrärahaa voidaan tarvittaessa kohdentaa toimialajohtajan harkinnan mukaan sosiaali- ja terveystoimialan talousarviokohdan toteutumiseksi budjetin mukaisesti.

Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen aiheutuneet kustannukset ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta läpilaskutettavia eriä, joten kyse on ns. teknisestä ylitysoikeusesityksestä.

Myös HUS:n ennustetta tarkennetaan seuraavassa ennusteissa ja tarvittaessa tehdään määrärahan ylitysoikeusesitys syksyllä 2018.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Liitteet

1 ennustesuoritteet 30.4.2018

Muutoksenhaku



19.06.2018

Asia/11

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.04.2018 § 107

HEL 2018-004016 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 28.2.2018 tilanteessa.

Käsittely

24.04.2018 Ehdotuksen mukaan

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi